

Herniaria (Průtržník)

čeleď: Caryophyllaceae

Pochází z Euroasie a Afriky. Patří mezi jednoletky. Je nízký a rozrůstá se do šířky.

Množí se semeny.

Herniaria algarvica

Herniaria alpina

oblasti: Alpy, Itálie, Katalánsko, Švýcarsko

Herniaria austroamericana

Herniaria baetica

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky 5 - 35cm.

Herniaria boissieri

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky 3 - 10 (i 15)cm.

Herniaria bornmuelleri

oblasti: Itálie

Patří mezi endemity Itálie.

Herniaria cachemiriana

oblasti: Afganistán, Írán, Pákistán

Roste v Íránu, Afganistánu a Pakistánu jako rozkladitá trvalka. Stonek i větve jsou tvořené z článků o délce 0,3 - 2 (i 3)cm a povrch je ochlupený. Palisty jsou zakrnělé, pouze blanité, vejčité 3úhlé a bílé. Listy jsou vstřícné, přisedlé, v mládí ochlupené, eliptické (i podlouhlé), špičaté až zašpičatělé, dlouhé 0,3 - 1 (i 1,5)cm a široké 1,5 - 5mm. Květenstvím je husté, 5 - 8mikvěté, vlastní květy jsou

5tičetné, trubkovité, dlouhé 1,8 - 2mm, ochlupené, kališní lístky jsou volné, dlouhé 1mm, ochlupené, korunní jsou bílé a dlouhé 0,5mm.

Herniaria capensis

synonyma: *H. arenicola*

Herniaria caucasica

oblasti: Írán, Kavkaz, Ťan-šan

Herniaria ciliolata

Herniaria degenii

synonyma: *H. nigrimontium* var. *degenii*

Herniaria dichotoma

synonyma: *Paronychia dichotoma*

oblasti: Středozeří

Pochází ze středozeří.

Herniaria fontanesii

synonyma: *H. empedocleana*

oblasti: Andalusie, Itálie

Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *almeriana* - výška 5 - 15cm
- subsp. *empedocleana* - endemit Itálie

Herniaria fruticosa

oblasti: Andalusie, Katalánsko

Dorůstá výšky 5 - 10cm.

Herniaria glabra (Průtržník lysý)

synonyma: *H. ceretana*, *H. ceretanica*, *H. corrigioloides*, *H. glabra* subsp. *nebrodensis*, *H. glabra* subsp. *rotundifolia*, *H. microcarpa*, *H. rotundifolia*, *H. suavis*

oblasti: Andalusie, Írán, Itálie, Katalánsko, Kazachstán, Maine, Maryland, Michigan, Německo, New

Jersey, New York, Ontario, Palestina, Pennsylvania, Polsko, Quebec, Švýcarsko, Ťan-šan, Utah

Pochází z Evropy. Patří mezi jednoletky. Vytváří kobercové porosty. Dorůstá výšky (4 -) 5 - 25 (i 30)cm. Lodyha je plazivá a je mírně ochlupená. Vstřícné listy jsou střídavé, zpravidla přisedlé, mají zelenou občas nažloutlou barvu, krátce eliptický tvar, délku 0,3 - 1,2cm a šířku 1 - 3mm. Kvete ve vidlanech v klubičkách zelenými květy o průměru 0,7 - 1,5cm, kalich má délku 1,5mm, tvoří jej krátká trubka a 5 symetrických laloků s bílými okraji a 3mi žilkami. Plodem je tobolka. Používá se v léčitelství. Existuje vnitrodruhový taxon:

- var. *glaberrima*
- subsp. *glabra* (Průtržník lysý pravý)
- subsp. *nebrodensis*

Vyhovuje jí plné slunce, vlhké půdy bohaté na vápenec, šterky, náspy, okraje cest, atp.

Množí se semeny.

Herniaria hemistemon

oblasti: Írán, Palestina

Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 3 - 8cm. Stonky jsou rozkladité. Listy jsou krátce řapíkaté, podlouhlé až eliptické, dlouhé 3 - 7mm a široké 1 - 3mm. Květy mají kalich délky 1,5 - 2mm s krátkou trubkou a 4mi laloky.

Herniaria hirsuta (Průtržník chlupatý)

synonyma: *H. diandra*

oblasti: Afganistán, Albánie, Alžírsko, Andalusie, Arizona, Ázerbájdžán, Bahrajn, Baleáry, Belgie, Bosna a Hercegovina, Chorvatsko, Černá Hora, Česká republika, Egypt, Etiopie, Francie, Irák, Írán, Itálie, Izrael, Jordánsko, Kalifornie, Kašmír, Katalánsko, Korsika, Kosovo, Kréta, Kypr, Libanon, Libye, Maďarsko, Makaronésie, Makedonie, Maroko, Maryland, Massachusetts, Německo, New York, Oregon, Pákistán, Palestina, Pennsylvania, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Sardínie, Saudská Arábie, Sicílie, Sinajský poloostrov, Slovinsko, Srbsko, Sýrie, Švýcarsko, Tunisko, Turecko, Washington, Wisconsin

Roste v Euroasii a severní Africe jako jednoletka (i trvalka). Dorůstá výšky (4 -) 7 - 15 (i 20)cm, rozrůstá se spíše do šířky. Lodyha je rozvětvená, články jsou dlouhé 2 - 4mm a povrch je ochlupený. Listy jsou vstřícné, na fertlních větvích střídavé, eliptické až podlouhlé, na okraji ochlupené, dlouhé (0,2 -) 0,5 (i 1)cm a široké 1 - 1,25 (i 5)mm. Kvete zelenými 5tičetnými květy v klubkách po 6 - 10ks, kalich je podlouhlý, laločnatý, ochlupený, dlouhý 1 - 2mm, korunní lístky jsou volné a dlouhé 0,4mm. Plodem je tobolka s 1 hnědým vejčítým semenem. Patří mezi chráněné druhy C1. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *aprutia* - endemit Itálie
- subsp. *cinerea*/*H. cinerea* - západní Pákistán, Afganistán, Írán, Ázerbájdžán, Irák, Sýrie, Turecko, Řecko, Kypr, Palestina, Jordánsko, Saudská Arábie, Bahrajn, Libye, Tunis, Alžírské, Maroko, Kanárské ostrovy, Madeira, Portugalsko, Španělsko, Francie, Itálie, Sicílie a Malta; výška 5 - 15cm; stonek větvený, krátce ochlupený, články dlouhé 3 - 9mm; palisty zakrslé, blanité; listy vstřícné, přisedlé, ochlupené, úzce eliptické až kopinaté nebo obkopinaté, špičaté, dlouhé 0,4 - 0,7 (i 1,1)cm, široké 1,5 - 2,3mm; květenství husté, 6 - 10tikvěté, vlastní květy 5tičetné, zelené, přisedlé, kališní

lístky nestejně, volné, 2 vnější úzce podlouhlé, dlouhé 1,5 - 2mm, vnitřní kratší, kopinaté, špičaté a korunní lístky volné
- subsp. hirsuta (Průtržník chlupatý pravý)

Vyhovují mu okraje cest, náspy, písčité plochy, atp.

Množí se semeny.

Herniaria incana (Průtržník šedý)

synonyma: H. besseri, H. macrocarpa, H. millegrana

oblasti: Írán, Itálie, Katalánsko, Maryland

Pochází ze středozeší. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 1 - 3cm, rozrůstá se do šířky do polštářů. Lodyha je poléhavá, dřevnatá a bohatě se větví. Vstřícné listy jsou hustě bíle ochlupené, mají obkopynatý tvar, jsou dužnaté a dlouhé do 1,2cm. Květní klubička mají 3 - 6 zelených květů. Plodem je tobolka. Patří mezi chráněné druhy A3.

Vyhovuje mu plné slunce a svažité terén.

Herniaria kotovii

Herniaria latifolia

synonyma: H. pyrenaica

Herniaria litardierei

oblasti: Itálie

Patří mezi endemity Itálie.

Herniaria lusitanica

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky 5 - 10cm.

Herniaria maritima

Herniaria nigrimontium

Herniaria olympica

Herniaria parnassica

Herniaria permixta

oblasti: Itálie

Herniaria polygama

synonyma: H. odorata

Herniaria pujosii

Herniaria regnieri

Herniaria riphaea

synonyma: H. hirsuta subsp. riphaea

Herniaria scabrida

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky 15 - 40cm.

Herniaria setigera

Herniaria suavis

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/cherbar/heslo.php?549>

<http://botany.cz/cs/herniaria-incana/>

<http://bylinky.atlasrostlin.cz/prutrznik-lysy>

<http://prirodakarlovarska.cz/?clanky/prutrznik-lysy-herniaria-glabra-l>

<http://www.floracr.unas.cz/floraCR/prutrzniklysy.htm>

<https://www.rostliny.net/>